

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Ιουνίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4084

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 78656

Έγκριση του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 3341/1925 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη» (Α' 154), με τον οποίο ιδρύθηκε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ως «Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης», όπως μετονομάστηκε σε «Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» με το άρθρο 7 του ν. 3108/1954 (Α' 314).

2. Το π.δ. 98/2013 «Κατάργηση του Γενικού Τμήματος και ίδρυση-συγκρότηση, μετονομασία και ανασυγκρότηση Σχολών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Α' 134, διόρθωση σφάλματος Α' 140), τις διατάξεις του π.δ. 74/2017 «Μετονομασία της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Α' 106).

3. Την υπό στοιχεία 169775/Ζ1/15-12-2020 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Μετονομασία του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 5710).

4. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως τις διατάξεις του άρθρου 16, των άρθρων 79-89 και του άρθρου 455.

5. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15.

6. Τα άρθρα 75-78 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

7. Τις υπό στοιχεία υπουργικές αποφάσεις: α) 108990/Ζ1/8-9-2022 «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899) και β) 18137/Ζ1/16-2-2023 «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

8. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 (αρ. εισ. πρωτ. Α.Π.Θ. 19461/2-11-2022) εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

9. Την υπό στοιχεία 108075/Ζ1/3-7-2019 διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Εκλογή Πρύτανη και τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Υ.Ο.Δ.Δ. 432, διόρθωση σφάλματος Υ.Ο.Δ.Δ. 809) με θητεία από 1-9-2019 έως 31-8-2022.

10. Την υπό στοιχεία 105174/Ζ1/12.8.2020 (Υ.Ο.Δ.Δ. 650) διαπιστωτική πράξη της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων περί παράτασης της θητείας του Πρύτανη και των τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Α.Π.Θ. έως τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) ακαδημαϊκών ετών, ήτοι έως 31-8-2023.

11. Την υπ' αρ. 66006/4-5-2023 απόφαση της Συγκλήτου (υπ' αρ. 3128/3-5-2023 έκτακτη συνεδρίαση) σχετικά με την αποδοχή παραίτησης του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Νικολάου Παπαϊωάννου του Γεωργίου, καθηγητή α' βαθμίδας του Τμήματος Κτηνιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ιδρύματος (Υ.Ο.Δ.Δ. 428, διόρθωση σφάλματος Υ.Ο.Δ.Δ. 445).

12. Την υπ' αρ. 66015/4-5-2023 απόφαση της Συγκλήτου (υπ' αρ. 3128/3-5-2023 έκτακτη συνεδρίαση) σχετικά με την ανάθεση καθηκόντων του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, έως τις 31-8-2023, στον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας Δημήτριο Κωβαίο του

Στεφάνου, καθηγητή α' βαθμίδας του Τμήματος Γεωπονίας της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Ιδρύματος (Υ.Ο.Δ.Δ. 428).

13. Την υπ' αρ. 22476/9-11-2022 απόφαση της Συγκλήτου (ΑΔΑ: 6ΣΡ046Ψ8ΧΒ-22Σ) περί συγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ.

14. Την υπ' αρ. 60379/4-4-2023 θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. (υπ' αρ. 36/4-4-2023 συνεδρίαση).

15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού του Α.Π.Θ., αποφασίζουμε:

Την έγκριση του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών οργανώνονται και λειτουργούν:

1) Από Τμήματα του Α.Π.Θ. που παρέχουν σπουδές πρώτου κύκλου.

2) Από περισσότερα από ένα (1) Τμήματα του Α.Π.Θ. ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής. Τα Τμήματα του Α.Π.Θ. δύναται να συνεργάζονται με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13 του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών και αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ενώσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

3) Από Τμήματα του Α.Π.Θ. σε συνεργασία με Τμήματα αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων ή ερευνητικούς οργανισμούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς.

4) Από περισσότερα από ένα (1) Τμήματα του Α.Π.Θ. ή άλλων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), με φορείς που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι. Σε αυτή την περίπτωση η ακαδημαϊκή λειτουργία ανήκει αποκλειστικά στο Α.Ε.Ι. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177). Σε περίπτωση συμπράξεων με φορείς που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., η ακαδημαϊκή λειτουργία του Π.Μ.Σ. ανήκει αποκλειστικά στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

5) Κοινά Π.Μ.Σ., σε συνεργασία με ιδρύματα από περισσότερα από ένα (1) Τμήματα του Α.Π.Θ. ή άλλων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα με σκοπό την παροχή τυπικής εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου αποκλειστικά προς το προσωπικό φορέων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης ή

προγραμματικής συμφωνίας του Α.Ε.Ι. με φορέα ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που αναλαμβάνει την χρηματοδότηση της οργάνωσης και λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

6) Κοινά Διεθνή Διδρυματικά Π.Μ.Σ. σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια που συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Ερίσιμ. Τα θέματα που σχετίζονται με τον καθορισμό και τη διαδικασία ανάδειξης των οργάνων διοίκησης, τον τρόπο διοίκησης και την οργάνωση των Κ.Δ.Δ.Π.Μ.Σ. ρυθμίζονται ελεύθερα από τη συμμαχία, χωρίς περιορισμούς από τις ισχύουσες διατάξεις, υπό την προϋπόθεση τήρησης του κανονιστικού πλαισίου του προγράμματος και των όρων της πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

7) Επαγγελματικά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα με σκοπό την παροχή τυπικής εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου αποκλειστικά προς το προσωπικό φορέων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης ή προγραμματικής συμφωνίας.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινών Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες Συγκλήτους και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων ή Οργανισμών κατόπιν εισήγησης του Τμήματος που αναλαμβάνει την διοικητική και οικονομική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

Ο παρών Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών εξειδικεύει και συμπληρώνει τις διατάξεις του Κεφαλαίου Θ' [Οργάνωση και Λειτουργία Δεύτερου και Τρίτου Κύκλου Σπουδών] του ν. 4957/2022 (Α' 141).

Διευκρινίζεται ότι το παρόν δεν έχει ως στόχο να υποκαταστήσει τους επιμέρους Κανονισμούς των Τμημάτων για τα διάφορα προγράμματά τους, αλλά να συμβάλει σε ένα είδος εναρμόνισης όλων των μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο των ειδικεύσεών του, με παράλληλη διατήρηση των βαθμών ελευθερίας και των δυνατοτήτων καινοτομίας τους, που προκύπτουν εξαιτίας ιδιαιτεροτήτων κάθε μεταπτυχιακού προγράμματος.

Άρθρο 2

Σκοπός των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η ίδρυση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) περιλαμβάνεται στο πολυετές αναπτυξιακό σχέδιο κάθε Τμήματος/Σχολής του Α.Π.Θ. και εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του. Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων, καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το κάθε Τμήμα.

Άρθρο 3

Όργανα Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

Ι. Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ., αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού και οργανωτικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

Η Σύγκλητος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εγκρίνει την ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης,

β) εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

γ) συγκροτεί την Επιτροπή προγράμματος Σπουδών σε περίπτωση διατμηματικών ή διδρυματικών ή κοινών Π.Μ.Σ.,

δ) αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Α.Π.Θ.

ΙΙ. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου και αποτελείται από τον Αντιπρύτανη που είναι αρμόδιος για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρο, καθώς επίσης και μετά από πρόταση των Κοσμητειών από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Α.Π.Θ., και από ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Α.Π.Θ. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα δεύτερου κύκλου. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

Αρμοδιότητα της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι:

α) η υποβολή γνώμης προς τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και η δυνατότητα αναπομπής τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις,

β) η κατάρτιση σχεδίου Κανονισμού για προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Α.Ε.Ι. και η υποβολή τους προς τη Σύγκλητο,

γ) η εκπόνηση πρότυπου σχεδίου Κανονισμού λειτουργίας προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών,

δ) ο έλεγχος της τήρησης των Κανονισμών λειτουργίας των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών,

ε) η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας, του Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι. από τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών,

στ) η παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης,

ζ) κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό.

ΙΙΙ. Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος, η οποία εισηγείται, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, προς τη Σύγκλητο του Α.Π.Θ. την ίδρυση νέου ή τροποποίηση ήδη λειτουργούντων Π.Μ.Σ., συνοδεύεται με τα απαραίτητα στοιχεία των παρ. 3 και 4 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022, μαζί με τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καθώς και την κατάργηση Π.Μ.Σ. που προσφέρεται από το Τμήμα. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

β) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,

γ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

στ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. α) και δ) δύνανται να μεταβιβάζονται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

Σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος, ασκεί η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.), ο αριθμός των μελών της Επιτροπής και η εκπροσώπηση κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος ή Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αλλοδαπής και η σύνθεσή της καθορίζονται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών συγκροτείται από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι., που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. κατόπιν εισηγήσεων των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή αρμοδίων οργάνων των συνεργαζόμενων φορέων. Αν στο Π.Μ.Σ. συμμετέχουν φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών κάθε φορέας δύναται να εκπροσωπείται με ένα (1) μέλος, το οποίο αναδεικνύεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα και συμμετέχει στο διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ.

Στην Ε.Π.Σ. δύνανται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

ΙV. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., απαρτίζεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και έχουν αναλάβει διδακτικό έργο. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών με διετή θητεία και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας των Π.Μ.Σ. και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του ν. 4957/2022,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

Στη Σ.Ε. δύνανται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Σε περίπτωση διατμηματικού, διιδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. ορίζεται από την επιτροπή προγράμματος σπουδών, ένα (1) μέλος της ως Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022 και όποιες άλλες ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και είναι οι εξής:

α) Προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικού ή διιδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση μονοτμηματικού Π.Μ.Σ.,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπου-

δών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. και της επιτροπής προγράμματος σπουδών δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε. με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.

Όλες οι συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων του Π.Μ.Σ. δύνανται να λαμβάνουν χώρα διαδικτυακά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 4

Κατηγορίες υποψηφίων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. (Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Σε περίπτωση υποψηφίων που κατέχουν τίτλο πρώτου κύκλου σπουδών της αλλοδαπής, η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. κατά τα οριζόμενα της κείμενης νομοθεσίας, ελέγχει αν το ίδρυμα προέλευσης ανήκει στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής και αν ο τύπος αυτού ανήκει στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων που είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Επιπλέον, σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών με γλώσσα διδασκαλίας την ελληνική ή σε όσα προβλέπεται εκπαιδευτική διαδικασία ή πρακτική άσκηση στην ελληνική γλώσσα, οι αλλοδαποί φοιτητές που γίνονται δεκτοί, θα πρέπει να προσκομίζουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας σε επίπεδο που θα ορίζεται στον Κανονισμό λειτουργίας του.

Άρθρο 5

Κριτήρια του ανώτερου και κατώτερου αριθμού εισακτέων στο Π.Μ.Σ.

Ο ανώτερος και ο κατώτερος αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. καθορίζεται από κάθε Τμήμα λαμβάνοντας υπόψη:

1. Την αναλογία μεταπτυχιακών φοιτητών και διδακτικού προσωπικού σε σχέση με την αναλογία προπτυχιακών φοιτητών και διδασκόντων, για τη διασφάλιση ποιότητας όλων των κύκλων σπουδών,

2. την υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος, όσο αφορά στη δυνατότητα εκπαίδευσης των μεταπτυχιακών φοιτητών,

3. την ιδιαιτερότητα του γνωστικού αντικείμενου που προσφέρει το Π.Μ.Σ.

Ο ανώτερος και ο κατώτερος αριθμός εισακτέων ορίζεται ανά Π.Μ.Σ., με απόφαση του συλλογικού οργάνου και αφού λάβει υπόψη τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών- διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

Άρθρο 6

Κριτήρια του Αριθμού Εισακτέων για το Α.Π.Θ., κριτήρια και διαδικασία επιλογής εισακτέων

Τα Π.Μ.Σ. σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση του Τμήματος ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών προκηρύσσουν θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στα Π.Μ.Σ.

Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, κατηγορίες πτυχιούχων και αριθμός εισακτέων, τρόπος εισαγωγής, κριτήρια επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Σε περίπτωση που ο τρόπος εισαγωγής προϋποθέτει γραπτή εξέταση, θα πρέπει να καθορίζεται η διαδικασία: ο αριθμός και η ύλη των εξεταστέων μαθημάτων, οι ημερομηνίες εξέτασης, καθώς και ο τρόπος βαθμολόγησης.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του οικείου Τμήματος είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, ενδεικτικά, δύνανται να περιλαμβάνουν:

I. Βαθμό Πτυχίου/Διπλώματος

II. Αναλυτική Βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, που είναι σχετικά με το Π.Μ.Σ.

III. Επίδοση στη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών.

IV. Επαρκής γνώση μιας ξένης γλώσσας, ως απαραίτητη προϋπόθεση, σε επίπεδο¹ που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

V. Γνώση δεύτερης ή και άλλης ξένης γλώσσας.

VI. Συστατικές επιστολές².

VII. Συνέντευξη από αρμόδια Επιτροπή.

VIII. Επιπλέον πρόσθετα κριτήρια, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος όπως:

1) Επαγγελματική Εμπειρία (διάρκεια και είδος).

2) Ερευνητική Εμπειρία.

3) Δημοσιεύσεις και συγγραφική δραστηριότητα.

Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. και περιλαμβάνεται αναλυτικά στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

¹ Το επίπεδο γλωσσομάθειας της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται από με τους εξής τρόπους: α) Κρατικό Πιστοποιητικό του ν. 2740/1999 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003, β) με πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής, γ) με Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής, δ) με απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας (Π.Δ. 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

² Ο αριθμός και το είδος των συστατικών επιστολών (από μέλη ΔΕΠ, εργοδότες) καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης ή της Ε.Π.Σ.

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. γίνεται από αρμόδια Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο.

Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το οικείο Τμήμα και καλεί σε συνέντευξη, όπου προβλέπεται, τους προκρινόμενους υποψηφίους που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, είτε αυτή αφορά γραπτή εξέταση, είτε αξιολόγηση με βάση φάκελο δικαιολογητικών και συνέντευξη, καταρτίζεται ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων. Ο οικείος Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών περιλαμβάνει ρύθμιση που αφορά τις περιπτώσεις ισοβαθμίας εισάγονται όλοι οι ισοβαθμίσαντες, αρκεί ο αριθμός να μην υπερβαίνει τον ανώτατο αριθμό εισακτέων που ορίζεται στην ιδρυτική πράξη του Π.Μ.Σ.

Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων και τυχόν επιλαχόντων, αφού επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος ή την Ε.Π.Σ. αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Κατόπιν ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. το χρονικό διάστημα στο οποίο οι υποψήφιοι μπορούν να καταθέσουν ένσταση επί του πίνακα επιτυχόντων.

Σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. πραγματοποιούνται οι εγγραφές των εισακτέων καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Όσοι επιτυχόντες δεν εγγραφούν στις προβλεπόμενες ημερομηνίες, χάνουν το δικαίωμα αυτό. Για την πλήρωση τυχόν κενών θέσεων καλούνται οι επιλαχόντες με βάση τη σειρά κατάταξή τους.

Άρθρο 7

Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ' ελάχιστο στα δύο (2) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Συγκεκριμένα, είναι δυνατή η οργάνωση εντατικού Π.Μ.Σ. με χρονική διάρκεια ενός (1) ακαδημαϊκού έτους, συμπεριλαμβανομένων των θερινών μηνών, και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι εβδομήντα πέντε (75) ECTS.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος και θα πρέπει να περιλαμβάνεται στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές³, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί

³ Θα πρέπει τα Τμήματα να καθορίσουν τους όρους και τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά (π.χ. φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται 20 ώρες την εβδομάδα κ.λπ.)

να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ορισμένες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις (π.χ. ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας κ.α), για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος και οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Επίσης, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Με την επανέναρξη της φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επανέρχονται σε κατάσταση κανονικής φοίτησης με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει το Π.Μ.Σ.

Δύναται και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις να χορηγείται παράταση σπουδών και μέχρι ένα έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ.

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαίνεται η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ. μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής τους οποίους περιλαμβάνει στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Άρθρο 8

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εγγράφονται και συμμετέχουν στα μεταπτυχιακά προγράμματα υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το οικείο Τμήμα οφείλει να εξασφαλίζει διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο Π.Μ.Σ. υποχρεούνται:

1. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών, Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των ασκήσεων είναι υποχρεωτική. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται μόνο για σοβαρούς αιτιολογημένους λόγους.
2. Να συμμετέχουν στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.
3. Να υποβάλλουν εμπρόθεσμα τις δηλώσεις μαθημάτων κάθε εξάμηνο.
4. Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις εργασίες που απαιτούνται για κάθε μάθημα.
5. Να προσέρχονται στις εξετάσεις.

6. Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, μαζί με την προς αξιολόγηση μεταπτυχιακή διπλωματική τους εργασία, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εμπεριέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

7. Να καταβάλλουν τα τέλη φοίτησης εντός των ημερομηνιών που ορίζονται.

8. Να έχουν τακτοποιήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, καθώς και όποια άλλη υποχρέωση προς το Ίδρυμα, πριν από την ορκωμοσία. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν θα έχουν δικαίωμα να ορκιστούν ή/και να παραλάβουν το δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών.

9. Εφόσον έχουν λάβει υποτροφία, να προσφέρουν ανταποδοτικό έργο, εφόσον αυτό προβλέπεται (φροντιστηριακά μαθήματα, συμβολή στη βιβλιοθήκη και στην έρευνα και όπου υπάρχει ανάγκη στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου).

10. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Προγράμματος καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Αδυναμία τήρησης των παραπάνω, χωρίς τεκμηριωμένη δικαιολογία, μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία σε μάθημα ή σε αποκλεισμό από το πρόγραμμα.

Άρθρο 9

Πρόγραμμα Σπουδών -Έλεγχος Γνώσεων

Στο αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται, οι ειδικεύσεις [έως τρεις (3) για κάθε Π.Μ.Σ.] το περιεχόμενό των μαθημάτων, τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα επιλογής, τα εξάμηνα σπουδών, η δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων διαφορετικής ειδίκευσης από αυτή που έχει επιλέξει ο μεταπτυχιακός φοιτητής, το ωρολόγιο πρόγραμμα, η γλώσσα διδασκαλίας του Προγράμματος (μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής) καθώς και οι πιστωτικές μονάδες του κάθε μαθήματος, της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (Μ.Δ.Ε.) και της Πρακτικής Άσκησης ή άλλης εκπαιδευτικής δραστηριότητας για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στο Πρόγραμμα Μαθημάτων του Π.Μ.Σ. αναφέρονται οι τίτλοι, το είδος (υποχρεωτικό ή ειδίκευσης ή επιλογής) των μαθημάτων, το ποσοστό της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (εφόσον προβλέπεται) καθώς και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS):

Α' εξάμηνο (Σύνολο ECTS 30) (Ένα υποχρεωτικό μάθημα. Από τα μαθήματα ειδίκευσης/ επιλογής, οι φοιτητές επιλέγουν ...)				
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./ειδίκευσης/επιλ.)	Εξ αποστάσεως	ECTS
1		Υ	π.χ. 20%	7,5
2		E		7,5
3		E		7,5
4		E		7,5
Β' εξάμηνο (Σύνολο ECTS 30) (Ένα υποχρεωτικό μάθημα. Από τα μαθήματα ειδίκευσης/ επιλογής, οι φοιτητές επιλέγουν ...)				
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ αποστάσεως	ECTS
1		Υ	π.χ. 100%	7,5
2		E		7,5
3		E		7,5
4		E		7,5

Γ' εξάμηνο (Σύνολο ECTS 30)				
α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
1	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Υ		30

Αν το Π.Μ.Σ. είναι ξενόγλωσσο, το Πρόγραμμα Μαθημάτων, οι τίτλοι και η περιγραφή αποδίδονται στη γλώσσα διδασκαλίας.

Στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται η έναρξη και η λήξη των μαθημάτων, ο τρόπος αναπλήρωσής τους, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων του Π.Μ.Σ., ο τρόπος εξέτασης και βαθμολόγησης, οι προϋποθέσεις επιτυχούς ολοκλήρωσης των μαθημάτων και οτιδήποτε άλλο προβλέπεται για την επιτυχή ολοκλήρωση που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση του μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται σε χρονικό διάστημα που ορίζεται στον Κανονισμό, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Αν σε κάποιο Π.Μ.Σ. έχει προβλεφθεί η διδασκαλία με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης θα πρέπει να αναφέρονται οι τρόποι και τα μέσα διεξαγωγής της εξ αποστάσεως διδασκαλίας (υποβάλλεται σχετική έκθεση με την απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.).

Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής:

Άριστα (8,5 έως 10)

Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου)

Καλώς (6 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.), όπου προβλέπεται, η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του υποψηφίου σε καθορισμένες ημερομηνίες, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες των κατηγοριών, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 83 του ν. 4957/2022:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηρι-

ακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας διέπεται από τον Κώδικα Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας του Α.Π.Θ. Κάθε δημιουργός ή συν-δημιουργός οποιουδήποτε πνευματικού έργου δικαιούται να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος, απολαμβάνοντας και τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα/εξουσίες που απορρέουν από το συγκεκριμένο έργο. Κατ' εξαίρεση, αν το πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα («έργο») είναι το τελικό εξαγόμενο αμειβόμενου ερευνητικού έργου, το οποίο έχει ανατεθεί από φορέα εκτός Α.Π.Θ., τα περιουσιακά δικαιώματα του δημιουργού ή των συν-δημιουργών μπορεί να περιορίζονται βάσει των όρων της σύμβασης με την οποία ανατίθεται το εν λόγω ερευνητικό έργο, ενώ τα ηθικά δικαιώματα παραμένουν στον/ους δημιουργό/ους, υποκείμενα στους αναγκαίους -για την εκμετάλλευση/οικονομική αξιοποίηση του παραχθέντος πνευματικού δημιουργήματος- συμβατικούς περιορισμούς.

Για την παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας προβλέπεται η θετική εισήγηση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Σε περίπτωση που η υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. πραγματοποιείται δημόσια, ορίζεται συγκεκριμένη ημερομηνία και τόπος από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

Μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναφέρεται ο επιμέρους βαθμός κάθε μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ο μέσος όρος της βαθμολογίας καθώς και τυχόν παρατηρήσεις ή επισημάνσεις.

Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

Αν η κρίση της Μ.Δ.Ε. είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να υποβάλλει την εργασία του ενσωματώνοντας τις επισημάνσεις για τη βελτίωσή της σε χρονικό διάστημα που ορίζει η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή. Αν και η δεύτερη κρίση είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει το δικαίωμα απονομής του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντι-

κατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής καθώς και αλλαγή του θέματος της Μ.Δ.Ε. μετά από απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.

Στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται μεταξύ άλλων το είδος της Μ.Δ.Ε. (θεωρητική, εφαρμοσμένη, πειραματική) η έκταση, η γραμματοσειρά, ο τρόπος συγγραφής, ο αριθμός αντιτύπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας που θα κατατεθεί και οτιδήποτε άλλο σχετικό με τη δομή της καθώς και χρονοδιάγραμμα διορθώσεων της.

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Ο μαθηματικός τύπος έχει ως εξής:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. = (Βαθμός μαθήματος 1 X ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 X ECTS μαθήματος 2 + ... + Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας X ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας)/Συνολικός αριθμός ECTS.

Άρθρο 10

Πρακτική Άσκηση

Στα προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου δύναται να προβλέπεται η διενέργεια πρακτικής άσκησης φοιτητών, ως υποχρεωτική ή προαιρετική εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών που στοχεύει στην πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών και την εξοικείωση των φοιτητών με πιθανούς χώρους εργασίας. Η πρακτική άσκηση φοιτητών διεξάγεται σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχειρήσεις, εφεξής καλούμενους «φορείς υποδοχής», υπό την εποπτεία διδάσκοντος του προγράμματος σπουδών. Η πρακτική άσκηση δύναται να διεξάγεται και σε φορείς της αλλοδαπής, εφόσον καθίσταται εφικτή η εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό του προγράμματος.

Για την πρακτική άσκηση φοιτητών συνάπτεται σύμβαση πρακτικής άσκησης μεταξύ του Α.Π.Θ. και του φορέα υποδοχής. Η επιτυχής ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης συνεπάγεται την απονομή του αριθμού των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS), που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή του ανά περίπτωση αρμόδιου οργάνου για τα Προγράμματα Με-

ταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανά ακαδημαϊκό έτος ορίζονται:

α) Ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) ή Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) ή Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) ή Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος, και έχει ως αντικείμενο τη γενική εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών, τον συντονισμό των Εποπτών Πρακτικής Άσκησης και των φορέων υποδοχής.

β) Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, η οποία αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, στην οποία προΐσταται ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, με αντικείμενο την αξιολόγηση των αιτήσεων των φοιτητών που επιθυμούν να διεξάγουν πρακτική άσκηση, εάν αυτή δεν είναι υποχρεωτική, τον συντονισμό των δραστηριοτήτων που αφορούν στην πρακτική άσκηση φοιτητών, την επίλυση προβλημάτων, τον ορισμό Επόπτη ανά πρακτικά ασκούμενο φοιτητή, τη σύνταξη και υποβολή ετήσιας έκθεσης για την υλοποίηση και αξιολόγηση του προγράμματος πρακτικής άσκησης προς τη Συνέλευση του Τμήματος, καθώς και την υποβολή εισηγήσεων για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών σε ό,τι αφορά τα θέματα πρακτικής άσκησης. Ο Υπεύθυνος και η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης δύναται να είναι κοινοί για όλα ή για έναν αριθμό προγραμμάτων σπουδών του ίδιου Τμήματος.

Ο Επόπτης είναι αρμόδιος για την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών καθ' όλη τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης σε φορείς υποδοχής, την επικοινωνία με τους φορείς υποδοχής για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και την ενημέρωση του Υπευθύνου και της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης. Ως Επόπτες είναι δυνατόν να οριστούν διδάσκοντες του προγράμματος σπουδών.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που διεξάγουν πρακτική άσκηση, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μέσω του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) (πρώην Ίδρυμα Κοινωνικής Ασφάλισης - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών - Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.), σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 (Α' 48) μόνο για τον κλάδο του ατυχήματος, το κόστος της οποίας βαρύνει αποκλειστικά τον φορέα υποδοχής.

Το ύψος της μηνιαίας αποζημίωσης για τη διεξαγωγή πρακτικής άσκησης σε φορείς του ιδιωτικού τομέα ανέρχεται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του νομοθετημένου κατώτατου βασικού μισθού, εφόσον η πρακτική άσκηση αφορά εκπαιδευτική δραστηριότητα που αντιστοιχεί σε πλήρη απασχόληση σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως.

Εάν η πρακτική άσκηση αφορά μικρότερο αριθμό ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης, το ποσό της μηνιαίας αποζημίωσης διαμορφώνεται αναλογικά σύμφωνα με τις συνολικές ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης. Η αποζημίωση δύναται να καταβάλλεται είτε σε μηνιαία βάση είτε με την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας της πρακτικής άσκησης.

Το κόστος αποζημίωσης και ασφάλισης των φοιτητών για τη διεξαγωγή πρακτικής άσκησης βαρύνει κατά προτεραιότητα τους φορείς υποδοχής. Κατ'εξαιρέση, το κόστος αποζημίωσης και ασφάλισης δύναται να βαρύνει, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, τον προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων χρηματοδοτούμενων από ίδιους ή ιδιωτικούς πόρους που διαχειρίζονται οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι. Ειδικά, για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που διεξάγουν υποχρεωτική πρακτική άσκηση για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών τους σε σχολικές μονάδες ή άλλους φορείς του δημοσίου τομέα, το κόστος αποζημίωσης και ασφάλισης δύναται να είναι χαμηλότερο από το οριζόμενο στην παρ. 7 και να καλύπτεται αποκλειστικά από πόρους συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή ίδιους πόρους των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. Το ακριβές ύψος της αποζημίωσης του προηγούμενου εδαφίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η χορήγηση αποζημίωσης για τη διεξαγωγή πρακτικής άσκησης δεν συνιστά λόγο διακοπής άλλων οικονομικών παροχών που χορηγούνται ή ειδικών επιδομάτων ή συντάξεων που λαμβάνουν ή δικαιούνται να λάβουν οι φοιτητές του Α.Ε.Ι. για άλλους λόγους.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης, όπως η υποχρεωτική ή μη διεξαγωγή της για την απονομή του τίτλου σπουδών, το σύνολο των ωρών πρακτικής άσκησης, η χρονική της διάρκεια σε ημερολογιακούς μήνες, η περίοδος υλοποίησής της σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, καθώς και οι ελάχιστες προϋποθέσεις ακαδημαϊκής προόδου που πρέπει να πληρούνται πριν από την έναρξη διεξαγωγής της. Εάν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών, με τον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος σπουδών δύναται να καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής εάν ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων πρακτικής άσκησης δεν επαρκεί για την κάλυψη του συνόλου των αιτήσεων των ενδιαφερομένων φοιτητών του προγράμματος.

Άρθρο 11

Τέλη φοίτησης

Σε όποια Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών προβλέπονται τέλη φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται στην καταβολή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η καταβολή των τελών φοίτησης, γίνεται σε καθορισμένες ημερομηνίες, όπως και ο τρόπος καταβολής του. Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Α.Π.Θ. Η πλημμελής καταβολή των οικονομικών υποχρεώσεων συνιστά ικανό λόγο μη απονομής του Διπλώματος ή και διαγραφής από το Π.Μ.Σ.

Το ανώτατο καθώς και το κατώτερο όριο τελών φοίτησης ορίζεται από κάθε Σχολή/Τμήμα, λαμβάνοντας υπόψη την αντιστοιχία τελών φοίτησης με τις παροχές του κάθε Π.Μ.Σ. προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Το ύψος των τελών φοίτησης για κάθε κύκλο σπουδών καθορίζεται στο Ιδρυτικό ΦΕΚ του κάθε Π.Μ.Σ.

Δικαίωμα για τη χορήγηση δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων έχουν όσοι μεταπτυχιακές φοιτητές πληρούν το κριτήριο αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ'ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα στα δέκα (7,5/10). Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις του δικαιώματος της δωρεάν φοίτησης στα Π.Μ.Σ. περιγράφονται στην ισχύουσα νομοθεσία καθώς στην απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. και αφορά τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Τμήμα ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ. Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής. Στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται οι απαραίτητες διαδικασίες για την επιτυχή ολοκλήρωση για τη χορήγηση του δικαιώματος της δωρεάν φοίτησης.

Άρθρο 12

Υποτροφίες Π.Μ.Σ.

Είναι δυνατόν με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών ανάλογα με τα έσοδα του Π.Μ.Σ. να χορηγούνται υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές. Οι υποτροφίες παρέχονται με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια (όπως την ακαδημαϊκή επίδοση βάσει μέσου όρου βαθμολογίας προηγούμενου εξαμήνου) και πρέπει να εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. Οι όροι χορήγησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και αναφέρονται αναλυτικά στον οικείο Κανονισμό του Π.Μ.Σ.

Το Α.Π.Θ. δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές με την υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου. Οι επιμέρους κανονισμοί των Π.Μ.Σ. καθορίζουν το ανώτατο ποσό χορήγησης ανταποδοτικής υποτροφίας ανά φοιτητή, τον ανώτατο αριθμό των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησής τους και λοιπές λεπτομέρειες σχετικά με τη χορήγηση των υποτροφιών.

Ο ανώτατος αριθμός των υποτροφιών ορίζεται από κάθε Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13

Διδακτικό Προσωπικό

Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με από-

φαση του αρμόδιου οργάνου (Συνέλευση Τμήματος ή Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών σε περίπτωση Διατμηματικού ή Διιδρυματικού Προγράμματος Σπουδών) κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., εφόσον υφίσταται, άλλως του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις σχετικά με την ανάθεση του διδακτικού έργου δύνανται να ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του εκάστοτε Π.Μ.Σ. Ως διδακτικό έργο νοείται: α) η αυτοδύναμη διδασκαλία μαθημάτων, υποχρεωτικών και επιλογής, β) η διεξαγωγή εργαστηρίων και εργαστηριακών ασκήσεων, γ) το κλινικό έργο για τη διδασκαλία φοιτητών και η διεξαγωγή κλινικών ασκήσεων, δ) η εποπτεία και ο συντονισμός των φοιτητών κατά τη διενέργεια πρακτικής άσκησης, ε) η επίβλεψη εργασιών ή διπλωματικών εργασιών και στ) η οργάνωση και διεξαγωγή σεμιναρίων και συνεδρίων ή η οργάνωση και ο συντονισμός άλλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην εμπέδωση και εμπέδωση σε υψηλό επίπεδο γνώσεων των φοιτητών σε επιστημονικές περιοχές του γνωστικού αντικείμενου του προγράμματος σπουδών.

Το διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ. δύναται να προέρχεται από:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος, όπως αυτές αναφέρονται στον Κανονισμό Αποδοχών για την παροχή διδακτικού έργου, σύμφωνα με το άρθρο 126 του ν. 4957/2022 (Β' 6966). Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για

τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Η διδασκαλία στο Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων που καταρτίζεται με ευθύνη του Διευθυντή Π.Μ.Σ.

Με την έναρξη παρακολούθησης του Π.Μ.Σ., ορίζεται για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ένα μόνιμο μέλος του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Π.Μ.Σ. ως ακαδημαϊκός σύμβουλος. Ο ρόλος του είναι να παρακολουθεί την εξέλιξη των σπουδών των φοιτητών, να ενημερώνεται από τους διδάσκοντες για τυχόν συνεχείς απουσίες των φοιτητών που είναι στην ευθύνη τους, καθώς και η σχετική ενημέρωσή τους (μέσω της Γραμματείας) ότι τέτοια απουσία μπορεί να επιφέρει την αποτυχία στο μάθημα. Επιπλέον ο ακαδημαϊκός σύμβουλος παρέχει βοήθεια σχετικά με την επιλογή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του μεταπτυχιακού φοιτητή. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να έρχονται σε επαφή με τον ακαδημαϊκό σύμβουλό τους για οποιοδήποτε πρόβλημα, το οποίο μπορεί να επηρεάσει την ομαλή πορεία των σπουδών τους.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος παρέχει στον μεταπτυχιακό φοιτητή την αναγκαία συμβουλευτική για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών φροντίζει να έχει συναντήσεις κατά τακτά διαστήματα με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που έχει αναλάβει και όχι λιγότερο από δυο (2) φορές το εξάμηνο. Στα καθήκοντά του περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Ο εντοπισμός των αναγκών και ερευνητικών ενδιαφερόντων του μεταπτυχιακού φοιτητή, η υποστήριξη των κλίσεων και των δεξιοτήτων του μεταπτυχιακού φοιτητή και η ενθάρρυνση να κατευθυνθεί προς τους τομείς που του ταιριάζουν.

- Η ενημέρωση και η διευκόλυνση των επαφών του μεταπτυχιακού φοιτητή με τα συλλογικά όργανα του Π.Μ.Σ. και τις υπηρεσίες διοίκησης.

- Η παροχή βοήθειας για την κατάρτιση του ατομικού εξαμηνιαίου προγράμματος σπουδών του και τον καθορισμό του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

- Ο εντοπισμός των φοιτητών που οφείλουν πολλά μαθήματα.

- Η μέριμνα και η κατάρτιση σχεδίου για αυτούς τους φοιτητές.

Το διδακτικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό, καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος συνεργάζονται και υποστηρίζουν τους Συμβούλους Σπουδών στο έργο τους, ενώ λαμβάνουν υπόψη πληροφορίες, παρατηρήσεις, υποδείξεις και αιτήσεις τους, για τυχόν ελλείψεις, δυσλειτουργίες που δημιουργούν προβλήματα στους φοιτητές και τυχόν προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.

Κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. ή του Διευθυντή δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ. Ως επικουρικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος δύναται είτε να ανατίθεται επικουρικό έργο είτε να δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε αντικείμενα που προσφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Μ.Σ. Στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος καθορίζονται οι προθεσμίες υποβολής υποψηφιότητας καθώς και τα ειδικότερα προσόντα ή τα απαραίτητα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Το ανώτατο όριο ωριαίας αντιμισθίας για την ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου στους υποψήφιους διδάκτορες ορίζεται από το αντίστοιχο συλλογικό όργανο κάθε Π.Μ.Σ. και δεν μπορεί να ξεπερνά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της αμοιβής του Επίκουρου Καθηγητή.

Άρθρο 14

Έσοδα Προγραμμάτων -

Διαδικασία Οικονομικής Διαχείρισης

Οι πόροι του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών δύναται να προέρχονται από:

- α) Τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- ε) ιδίους πόρους του Α.Π.Θ.,
- στ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Η καταβολή των τελών φοίτησης, εφόσον προβλέπεται, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Α.Ε.Ι. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. των περ. β) έως δ) της παρ. 1 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. κατάρτιζει σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία αναλυτικό προϋπολογισμό για τα πέντε (5) έτη λειτουργίας, στον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι πάσης φύσεως πόροι του προγράμματος και το λειτουργικό του κόστος.

Ο αναλυτικός προϋπολογισμός περιλαμβάνει τόσο τις πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος, όσο και τις κατηγορίες δαπανών. Οι προϋπολογισμοί είναι ισοσκελισμένοι, δηλαδή τα έσοδα θα πρέπει να είναι στο ίδιο ύψος με τις δαπάνες.

Ως προς τη χρηματοδότηση σε Π.Μ.Σ. που λειτουργούν με τέλη φοίτησης, αφαιρείται το τριάντα τοις εκατό (30%) που αφορά τη δωρεά φοίτηση σε μεταπτυχιακούς φοιτητές που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία. Τα έσοδα από τέλη φοίτησης αφορούν έναν κύκλο σπουδών πλήρους φοίτησης, όπως αυτός ορίζεται στην ιδρυτική του πράξη, για τους εισακτέους κάθε έτους.

Τα Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης, ενδέχεται να καλύπτουν τα τυχόν έξοδά τους από την επιστροφή μέρους του τριάντα τοις εκατό (30%) της παρακράτησης των συλλογικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Α.Π.Θ., σύμφωνα με προηγούμενη απόφαση συλλογικού οργάνου του Α.Π.Θ. που αφορά το ποσοστό της επιστροφής.

Συγκεκριμένα η χρηματοδότηση δύναται να περιλαμβάνει:

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ
1. Ιδίου Πόρους του Α.Π.Θ.	0,00 €
2. Δωρεές, Παροχές, Κληροδοτήματα, Χορηγίες, Φορέων Δημοσίου Τομέα	0,00 €
3 Πόροι Ερευνητικών Προγραμμάτων	0,00 €
4. Πόροι Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Άλλων Διεθνών Οργανισμών	0,00 €
5. Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ)	0,00 €
6. Κάθε Άλλη Νόμιμη Αιτία	0,00 €
7. Τέλη Φοίτησης (Αιτιολογημένες Περιπτώσεις)	0,00 €
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΤΟΥΣ	0,00 €

Σχετικά με τις κατηγορίες δαπανών, αυτές αφορούν το εβδομήντα τοις εκατό (70%) των λειτουργικών εξόδων του Π.Μ.Σ.

Οι κατηγορίες δαπανών αφορούν δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού, μετακίνησης φοιτητών και διδασκόντων για εκπαιδευτικούς σκοπούς, αμοιβές διδακτικού προσωπικού, αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης κ.ά. Οι αμοιβές του διδακτικού προσωπικού καθορίζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό Αποδοχών για την παροχή διδακτικού έργου του Α.Π.Θ. Η κατηγορία «έξοδα ιδρύματος» περιλαμβάνει το ποσοστό που παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΟΣΟ
1. Δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού	0,00 €
2. Δαπάνες χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές	0,00 €

3. Δαπάνες αναλωσίμων	0,00 €
4. Δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του Π.Μ.Σ.	0,00 €
5. Δαπάνες μετακινήσεων φοιτητών του Π.Μ.Σ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς	0,00 €
6. Αμοιβές διδασκαλίας τακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων που συμμετέχουν στην οργάνωση του ΠΜΣ (μέλη ΔΕΠ, Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ομότιμοι, Αφυπηρετήσαντες του Α.Π.Θ. και άλλων ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής)	0,00 €
7. Αμοιβές έκτακτου διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. που συμμετέχουν στην οργάνωση του ΠΜΣ (Εντεταλμένοι διδάσκοντες, επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους)	0,00 €
8. Αμοιβές διδασκαλίας για συνεργαζόμενους καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές	0,00 €
9 Αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης	0,00 €
10. Επίβλεψη μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	0,00 €
11. Λοιπές δαπάνες, όπως ιδίως έξοδα δημοσιότητας - προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου	0,00 €
12. Έξοδα Ιδρύματος (= 30% Τελών Φοίτησης)	0,00 €
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	0,00 €

Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ. που έχει αναλάβει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος καθώς επίσης και σε περίπτωση διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., όταν το Τμήμα που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη (επισπεύδον) προέρχεται από το Α.Π.Θ.

Επιστημονικά Υπεύθυνος του έργου είναι ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. που έχει την ευθύνη για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και για τη σκοπιμότητα και επιλεξιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του. Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών δύναται να ορίζεται αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου/προγράμματος, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Η κατάρτιση του αρχικού προϋπολογισμού καθώς και η τροποποίηση του εγκρίνεται από την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας, εφόσον προηγουμένως έχει εισηγηθεί αιτιολογημένα η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. Ειδικότερα για την τροποποίηση δύναται η ανακατανομή των εσόδων ανάμεσα στις κατηγορίες δαπανών προκειμένου για την καλύτερη υλοποίηση του έργου.

Το Π.Μ.Σ. δημοσιεύει ετησίως, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του, απολογισμό εσόδων-εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία.

Είναι δυνατή η οικονομική συνεργασία μεταξύ Π.Μ.Σ. μέσω της ίδρυσης ενός κοινού έργου/προγράμματος, που χρηματοδοτείται από πόρους των Π.Μ.Σ. με σκοπό την κάλυψη κοινών αναγκών και δράσεων των Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής. Το έργο/πρόγραμμα είναι χωρίς σαφή ημερομηνία λήξης, διαθέτει αυτοτελή προ-

ϋπολογισμό και χρηματοδοτείται ετησίως από μέρος των εσόδων των λειτουργούντων Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής, που διατίθενται προς αυτό για δαπάνες που έχουν ως στόχο την κάλυψη κοινών αναγκών. Κατ'εξαίρεση είναι δυνατή η χρηματοδότηση του έργου/προγράμματος με το υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων Π.Μ.Σ. του ίδιου Τμήματος ή της ίδιας Σχολής, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει επιτυχώς ολοκληρωθεί και για τα οποία δεν προκύπτει άλλη οικονομική υποχρέωση.

Το ανώτερο ποσοστό επί των συνολικών ετήσιων εσόδων κάθε Π.Μ.Σ. που δύναται να διατίθεται προς έργο/πρόγραμμα καθορίζεται από τα συλλογικά όργανα των Π.Μ.Σ.

Άρθρο 15

Μελέτη Σκοπιμότητας - Μελέτη Βιωσιμότητας

Στη Μελέτη Σκοπιμότητας συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα απαραίτητα στοιχεία:

Α. Αναγκαιότητα και σπουδαιότητα λειτουργίας του Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ.: όπου αναλύονται οι επιστημονικοί και κοινωνικοί λόγοι που καθιστούν αναγκαία τη λειτουργία του Προγράμματος. Ταυτόχρονα παρουσιάζονται οι στόχοι και τα αποκτώμενα προσόντα κατόπιν της ολοκλήρωσης της παρακολούθησης του Π.Μ.Σ.

Β. Συνάφεια του Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. με το αντικείμενο του πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος: συστήνεται να τεκμηριωθούν τόσο η συνάφεια όσο και η μη επικάλυψη με μαθήματα του πρώτου κύκλου σπουδών. Προτείνεται να αναδειχθεί η εμβάθυνση των γνωστικών αντικειμένων.

Γ. Επάρκεια διδασκόντων του Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ.: τεκμηρίωση επάρκειας ως προς το γνωστικό αντικείμενο. τεκμηρίωση επάρκειας ως προς το ανάλογο ερευνητικό και δημοσιευμένο έργο.

Η τεκμηρίωση ενδείκνυται να γίνει με βάση τους ενδεικτικά δηλωθέντες διδάσκοντες στην εισήγηση ίδρυσης/επανάδρυσης/τροποποίησης και συστήνεται να γίνει αναφορά στις επικείμενες αφυπηρετήσεις των διδασκόντων/-ουσών του Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ.

Δ. Βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα (τεκμηρίωση και περιγραφή):

Ε. Οι στόχοι του Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. και τα κριτήρια βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί/πιστοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4957/2022. Προτείνεται να χρησιμοποιηθούν αυτούσια τα ακόλουθα:

Τα μαθήματα και οι διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. θα αξιολογούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Α.Π.Θ., σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από το Ίδρυμα διαδικασίες.

Το Π.Μ.Σ. θα αξιολογηθεί σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια. Επιπλέον το Π.Μ.Σ. κατά τα οριζόμενα του άρθρου 87 του ν. 4957/2022, αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Στη Μελέτη Βιωσιμότητας συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα απαραίτητα στοιχεία:

Α. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που οργανώνει το Τμήμα
Παράθεση όλων των Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. που οργανώνει το Τμήμα

α/α	Τίτλος Π.Μ.Σ.	Τυχόν εμπλεκόμενα Ιδρύματα ή Τμήματα	Γλώσσα διδασκαλίας	Διάρκεια (σε εξάμηνα)	Σύνολο ECTS	Ιστοσελίδα Π.Μ.Σ.

Β. Αντίστοιχα της ημεδαπής

Π.Μ.Σ. αντίστοιχου περιεχομένου (γνωστικού αντικειμένου) της ημεδαπής

α/α	Ίδρυμα	Τίτλος Π.Μ.Σ.	Τυχόν εμπλεκόμενα Ιδρύματα ή Τμήματα	Γλώσσα διδασκαλίας	Διάρκεια (σε εξάμηνα)	Σύνολο ECTS	Ιστοσελίδα Π.Μ.Σ.

Γ. Ενδεικτική μελέτη προσφοράς και ζήτησης του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου στην ημεδαπή (επιθυμητό)

Προτείνεται να αναφερθούν και να σχολιαστούν: ο μέγιστος αριθμός εισαγόμενων φοιτητών (σε αυτό ή αντίστοιχου περιεχομένου Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ.), οι τάσεις στη ζήτηση του Προγράμματος από υποψηφίους, τυχόν υφιστάμενες μελέτες απορρόφησης αποφοίτων, τυχόν επικάλυψη με άλλα Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. και σε ποιον βαθμό, συμβατότητα ή διαφοροποίηση με παρόμοια ή ανταγωνιστικά Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ., τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του υπό ίδρυση Π.Μ.Σ. Να παρατεθούν σχετικοί σύνδεσμοι ή τα αυτούσια αποσπάσματα ή να προστεθεί Παράρτημα.

α/α	Τίτλος Π.Μ.Σ.	Τυχόν εμπλεκόμενα Ιδρύματα ή Τμήματα	Γλώσσα διδασκαλίας	Διάρκεια (σε εξάμηνα)	Σύνολο ECTS	Ιστοσελίδα Π.Μ.Σ.

Δ. Αντίστοιχα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών της αλλοδαπής

Προτείνεται να αναφερθούν αντίστοιχα Π.Μ.Σ. της αλλοδαπής παραπέμποντας και στην αντίστοιχη ιστοσελίδα.

Ε. Εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης

Προβλεπόμενες εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης (πλην της αύξησης των τελών φοίτησης) εάν ο αριθμός των φοιτητών δεν είναι ο αναμενόμενος για την υλοποίηση του προτεινόμενου προϋπολογισμού (π.χ. ερευνητικά προγράμματα, χορηγίες, κληροδοτήματα, νοσήλια).

ΣΤ. Τεκμηρίωση επάρκειας στελέχωσης και ύπαρξης βασικής υποδομής και αναγκαίου εξοπλισμού για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος

Επάρκεια στελέχωσης Τμήματος για κάλυψη αναγκών (εκπαιδευτικό προσωπικό, διοικητική/τεχνική υποστήριξη).

1. Τεκμηρίωση δυνατότητας του διδακτικού προσωπικού να εμπλακεί στο νέο Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ. Η τεκμηρίωση δύναται να γίνει με βάση τους ενδεικτικά δηλωθέντες διδάσκοντες στην εισήγηση ίδρυσης/επανίδρυσης/τροποποίησης. Σχετικά με το διδακτικό προσωπικό θα πρέπει να παρατεθεί ονομαστικός κατάλογος με γνωστικά αντικείμενα, Α.Ε.Ι. προέλευσης, συνάφεια με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., σχέση εργασίας, ώρες διδασκαλίας και λοιπές υποχρεώσεις σε ώρες.

Αναφορά και τεκμηρίωση επάρκειας σε διοικητικό (θέσεις εργασίας, προσόντα, αρμοδιότητες) και λοιπό απαραίτητο εκπαιδευτικό και τεχνικό προσωπικό.

2. Ύπαρξη και επάρκεια υφιστάμενων, αναγκαίων υποδομών για την απρόσκοπτη λειτουργία του Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ.

Περιγραφή και καθορισμός χώρων διεξαγωγής διδασκαλίας, πρακτικής ή/και κλινικής άσκησης, ειδικές βιβλιοθήκες.

3. Ύπαρξη και επάρκεια υφιστάμενου, αναγκαίου εξοπλισμού για την απρόσκοπτη λειτουργία του Π.Μ.Σ. (ηλεκτρονικές βάσεις, εκπαιδευτικός και ερευνητικός εξοπλισμός, υπηρεσίες πληροφορικής και επικοινωνιών κ.ά.).

Ζ. Εξ αποστάσεως διδασκαλία

1. Αιτιολόγηση αναγκαιότητας διδασκαλίας με μέσα εξ αποστάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4957/2022 [μέχρι 100%].

2. Παράθεση του συνολικού αριθμού των ωρών όλων των μαθημάτων και του αριθμού εξ αυτών που θα διδαχθούν με εξ αποστάσεως μέσα διδασκαλίας.

Άρθρο 16

Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. υποστηρίζονται διοικητικά από την Υπηρεσία Υποστήριξης Μεταπτυχιακών Σπουδών, η οποία έχει συσταθεί με απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος.

Η Γραμματεία του Τμήματος αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος και αφορά κυρίως την εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου για τα Π.Μ.Σ., τις εγγραφές των εισακτέων, την έκδοση πιστοποιητικών, την ενημέρωση των μεταπτυχιακών φοιτητών κ.ά.

Στον Οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών περιγράφεται η διοικητική και τεχνική υποστήριξη που παρέχεται στο Π.Μ.Σ. από το οικείο Τμήμα. Επίσης, με βάση την έκθεση βιωσιμότητας του Τμήματος καθορίζονται οι χώροι διεξαγωγής της διδασκαλίας του Π.Μ.Σ., καθώς και ο αναγκαίος υλικοτεχνικός εξοπλισμός (επάρκεια και ποιότητα) για τη λειτουργία του προγράμματος και η δυνατότητα κάλυψης αυτών.

Άρθρο 17

Τελετουργικό Αποφοίτησης

Το τελετουργικό αποφοίτησης ορίζεται με απόφαση

της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Άρθρο 18
Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι δημόσιο έγγραφο και απονέμεται σε ένα από τα Π.Μ.Σ. του οικείου Τμήματος.

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών εκδίδεται από τη Γραμματεία του Τμήματος στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ. Στο Δίπλωμα αναγράφονται το Τμήμα ή τα Τμήματα ή και τα Ιδρύματα που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ., και τα τυχόν εμβλήματα των ιδρυμάτων, η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης 'Καλώς', 'Λίαν Καλώς', 'Άριστα'.

Στον απόφοιτο του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να χορηγείται, πριν την απονομή, βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του Προγράμματος.

Επιπλέον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών χορηγείται παράρτημα διπλώματος [άρθρο 15 του ν. 3374/2005 και της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13.8.2007 υπουργικής απόφασης (Β'1466)], το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Άρθρο 19
Διατμηματικά ή Διιδρυματικά ή Κοινά Π.Μ.Σ.

Τα Τμήματα του Α.Π.Θ. είναι δυνατό να συνεργάζονται, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παρ. 5 και 6 στο άρθρο 80 του ν. 4957/2022.

Αν η οργάνωση του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από περισσότερα από ένα (1) Τμήματα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, ως διατμηματικού ή διιδρυματικού Π.Μ.Σ. αντίστοιχα, καταρτίζεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία των παρ. 3 και 4, του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 τις υποχρεώσεις κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος, τον αριθμό των μελών της επιτροπής προγράμματος σπουδών, τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος στα όργανα του Π.Μ.Σ., τη διαδικασία ανάδειξης του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., το Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, τη μεθοδολογία κατανομής των πόρων του Π.Μ.Σ. και κάθε άλλο θέμα που είναι αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία του.

Με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος, εγκρίνεται το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας. Η απόφαση ίδρυσης επισπεύδεται από το Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος.

Τα Α.Ε.Ι. δύναται να συμπράττουν για την οργάνωση Π.Μ.Σ. με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ιδρύματα και ερευνητικούς οργανισμούς της αλλοδαπής, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς, καθώς και αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ενώσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177). Σε περίπτωση συμπράξεων με φορείς που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., η ακαδημαϊκή λειτουργία του Π.Μ.Σ. ανήκει αποκλειστικά στο Α.Ε.Ι.

Με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. εγκρίνεται το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας για την οργάνωση κοινών Π.Μ.Σ., το οποίο περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα στοιχεία της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 και τη συνεισφορά κάθε συνεργαζόμενου φορέα σε ανθρώπινους πόρους, χρήση εργαστηριακών υποδομών και πρακτική άσκηση. Ειδικά για τα Π.Μ.Σ. που οργανώνονται σε συνεργασία με ιδρύματα της αλλοδαπής (κοινά Π.Μ.Σ.), το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας προβλέπει αν η επιτυχής ολοκλήρωση του κοινού Π.Μ.Σ. συνεπάγεται την απόκτηση ενός ενιαίου τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα ή την απόκτηση διακριτών τίτλων σπουδών από κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα.

Άρθρο 20
Επαγγελματικά Προγράμματα
Μεταπτυχιακών Σπουδών

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύνανται να οργανώνονται από ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του Α.Π.Θ. σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα με σκοπό την παροχή τυπικής εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου αποκλειστικά προς το προσωπικό φορέων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης ή προγραμματικής συμφωνίας του Α.Ε.Ι. με φορέα του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση της οργάνωσης και λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών του παρόντος ιδρύονται με τη διαδικασία του παρόντος Κεφαλαίου, με την επιφύλαξη ότι στη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του Α.Ε.Ι. και του φορέα χρηματοδότησης, καθορίζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το αντικείμενο και ο σκοπός του Π.Μ.Σ., τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση αυτού,

β) η χρονική διάρκεια του Π.Μ.Σ., η οποία δύναται να είναι και μικρότερη των πέντε (5) ετών,

γ) ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος, ο οποίος δύναται να διαφέρει ανά ακαδημαϊκό έτος, αν το πρόγραμμα παρέχεται για περισσότερα από ένα (1) ακαδημαϊκά έτη,

δ) θέματα σχετικά με τη χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. και την οικονομική διαχείριση των πόρων του για την επίτευξη του σκοπού του,

ε) τα κριτήρια εισαγωγής των φοιτητών, οι οποίοι πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον κάτοχοι τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, στ) θέματα σχετικά με το διδακτικό προσωπικό.

Η σύμβαση του Α.Ε.Ι. με τον φορέα ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που χρηματοδοτεί το Π.Μ.Σ. καθορίζει τη δυνατότητα ή μη συμμετοχής τρίτων φυσικών προσώπων, πλην του προσωπικού του εν λόγω φορέα και τις τυχόν προϋποθέσεις συμμετοχής του.

Άρθρο 21

Πιστοποίηση - Εσωτερική Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ

Τα Π.Μ.Σ. αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που τα διοργανώνει από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν ένα Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών.

Στην περίπτωση κοινού ευρωπαϊκού προγράμματος συνεργασίας με χώρα του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, το Συμβούλιο Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Σ.Α.Π.) της ΕΘ.Α.Α.Ε. δύναται να ορίσει ως φορέα πιστοποίησης του προγράμματος συνεργασίας τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό φορέα πιστοποίησης της χώρας του ιδρύματος που θα μετέχει στη συνεργασία και εφαρμόζει τα εκάστοτε ισχύοντα πρότυπα και τις κατευθύνσεις (Ευρωπαϊκά Πρότυπα και Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διασφάλιση της Ποιότητας) που θέτει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (European Association for Quality Assurance in Higher Education - ENQA).

Εσωτερική Αξιολόγηση ΜΟ.ΔΙ.Π.

Με σκοπό τη διασφάλιση και τη βελτίωση της ποιότητας του Π.Μ.Σ. η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας του Α.Π.Θ. (ΜΟ.ΔΙ.Π.-Α.Π.Θ.) προβαίνει σε περιοδική εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. στο πλαίσιο του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος και σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Στις υποχρεώσεις των Οργάνων Διοίκησης και των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. εμπίπτουν και όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται, βάσει των εκάστοτε οδηγιών και κατευθύνσεων της ΜΟ.ΔΙ.Π. - Α.Π.Θ. για την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση και πιστοποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών και των ακαδημαϊκών Μονάδων.

Αξιολόγηση διδασκόντων και μαθημάτων από τους φοιτητές

Με αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών του Π.Μ.Σ. και με απόλυτη διασφάλιση της ανωνυμίας τους, οι φοιτητές καλούνται να προβαίνουν σε αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων κάθε εξαμήνου.

Για λόγους ομοιόμορφης τήρησης στατιστικών στοιχείων και δυνατότητας εξαγωγής αξιοποιήσιμων για το εκπαιδευτικό έργο των Τμημάτων και συνολικά του Ιδρύματος συμπερασμάτων, τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης καταρτίζονται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. και μπορούν να διαφοροποιούνται μερικώς, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αναγκών κάθε ακαδημαϊκής μονάδας ή/και κάθε μαθήματος. Η συμπλήρωσή τους πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.

Η διεξαγωγή της αξιολόγησης γίνεται με ευθύνη της λειτουργούσας σε κάθε Τμήμα του Α.Π.Θ. Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ., και πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της τελευταίας. Η Διοίκηση και η ΟΜ.Ε.Α. του οικείου Τμήματος οφείλουν να προβαίνουν σε συστηματικές ενέργειες για την προσέλευση φοιτητών στην αξιολόγηση, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΜΟ.ΔΙ.Π. και τις σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου.

Η ΟΜ.Ε.Α. κάθε Τμήματος παρακολουθεί, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της ΜΟ.ΔΙ.Π., τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών στη διαδικασία της αξιολόγησης, αναλύει τα σχετικά αποτελέσματα και ενημερώνει επ' αυτών τα Όργανα Διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της αντίστοιχης ακαδημαϊκής μονάδας. Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης αφορούν σε κάθε διδασκόμενο μάθημα και σε κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

Τα όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της ακαδημαϊκής μονάδας, σε συνεργασία με την αντίστοιχη ΟΜ.Ε.Α., οφείλουν να μελετούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, να ανακοινώνουν τις συναγόμενες διαπιστώσεις τους, να αποφασίζουν τη δημοσιοποίηση των συνοπτικών αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, όταν κρίνεται αναγκαίο και πάντως μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας των μαθημάτων του εξαμήνου, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία για την προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, και να αναλαμβάνουν δράσεις για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

Άρθρο 22

Μηχανισμός Διαχείρισης Παραπόνων Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να εκφράζουν οποιαδήποτε παράπονο ή ένσταση σχετικά με τις σπουδές τους και για αυτό εφαρμόζεται σε κάθε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών χωριστά ο μηχανισμός διαχείρισης παραπόνων. Στόχος αποτελεί η ποιοτική αναβάθμιση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. με πλήρη σεβασμό όλων των εμπλεκόμενων στην εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία, αλλά πολύ περισσότερο των αποδεκτών αυτής έναντι των οποίων οφείλει να λογοδοτεί. Η συγκεκριμένη διαδικασία αφορά σε όλα τα παράπονα/ενστάσεις που

άπτονται της ποιότητας των παρεχόμενων από το Τμήμα εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών υπηρεσιών.

Ως Παράπονο ορίζεται η εκδήλωση δυσαρέσκειας (προφορική ή γραπτή) από πλευράς του φοιτητή του Τμήματος, λόγω διάψευσης των προσδοκιών του αναφορικά με το ποιοτικό επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ως Ένσταση ορίζεται κάθε γραπτή και επίσημη διατύπωση αμφιβολίας ή αντίρρησης εκ μέρους του φοιτητή για την λήψη απόφασης του αρμόδιου οργάνου του Τμήματος, σχετικά με το υποβαλλόμενο αίτημά του.

Η πολιτική διαχείρισης παραπόνων απευθύνεται σε ενεργούς μεταπτυχιακούς φοιτητές και αποσκοπεί στην επίλυση διαφωνίας ή προβλήματος, όπως:

- i. διαφωνία σε θέματα σπουδών και φοίτησης,
- ii. ανάρμοστη συμπεριφορά από μέλος ακαδημαϊκού ή διοικητικού προσωπικού,
- iii. ελλιπή ενημέρωση φοιτητών/τριών από μέλος ακαδημαϊκού ή διοικητικού προσωπικού.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταλαμβάνονται κατά τη διάρκεια των σπουδών τόσο από δικαιώματα όσο από υποχρεώσεις, όπως αυτά περιγράφονται στον Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Επίσης, οφείλουν να απευθύνονται στον Ακαδημαϊκό τους Σύμβουλο για καθοδήγηση και υποστήριξη σε θέματα που τους απασχολούν και σχετίζονται με τις σπουδές και τη φοίτησή τους. Οι φοιτητές δύνανται να υποβάλλουν προφορικό ή γραπτό παράπονο όταν ενέργεια ή απόφαση μέλους του Τμήματος ή συλλογικού οργάνου δε συνάδει με:

- τους κανονισμούς σπουδών και φοίτησης,
- τον Κώδικα Δεοντολογίας ή/και τις προβλεπόμενες διαδικασίες, που αφορούν στην ακαδημαϊκή διδασκαλία και την έρευνα,
- την ορθολογική χρήση εγκαταστάσεων και υποδομών,
- την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και των πνευματικών δικαιωμάτων,
- την πρόεπουσα εργασιακή συμπεριφορά,
- της ίσης μεταχείρισης και ισότητας,
- την καταπόληση της παρενόχλησης και της σεξουαλικής παρενόχλησης.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να εκφράζουν οποιαδήποτε αίτημα ή ένσταση σχετικό με τις σπουδές τους, ως ακολούθως:

- Για θέματα ακαδημαϊκού περιεχομένου σχετικά με τις σπουδές, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο του Προγράμματος.

- Για θέματα που απαιτούν τη διαμεσολάβηση μεταξύ μεταπτυχιακών φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος, την τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης και τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος, οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στον Συνήγορο του Φοιτητή του Ιδρύματος. Ο Συνήγορος του Φοιτητή μεριμνά για την τήρηση της νομιμότητας και της ακαδημαϊκής ηθικής και τάξης στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας και την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης με σκοπό τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος. Ο Συνήγορος δεν παρεμβαίνει σε ουσιαστικά θέματα δι-

δασκαλίας ή βαθμολόγησης σε εξετάσεις αλλά εξετάζει μόνον φαινόμενα αυθαιρέσις ή παραβίασης κανόνων ηθικής κατά τη διενέργεια των εξετάσεων (γραπτών ή προφορικών).

- Για παραβιάσεις κανόνων δεοντολογίας και ποιότητας σπουδών, οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να απευθύνονται στην Επιτροπή Δεοντολογίας του Ιδρύματος.

- Για θέματα που αφορούν έμφυλες διακρίσεις, οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να απευθύνονται στην Επιτροπή Ισότητας των Φύλων.

- Για θέματα που άπτονται της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να απευθύνονται στην/στον Υπεύθυνη/ο Προστασίας Δεδομένων (DPO).

Ο μηχανισμός διαχείρισης παραπόνων/ενστάσεων δύναται να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

Στάδιο 1: Απευθείας Επίλυση

Ακρόαση: εξέταση παραπόνου του μεταπτυχιακού φοιτητή από μέλος Δ.Ε.Π. του Π.Μ.Σ. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής αναφέρει το παράπονο σε μέλος Δ.Ε.Π./Ε.ΔΙ.Π./Ε.Τ.Ε.Π. (στον υπεύθυνο καθηγητή ή στον διδάσκοντα του μαθήματος ή στον ακαδημαϊκό σύμβουλο) ή σε μέλος διοικητικού προσωπικού (στην προϊστάμενη γραμματείας), ανάλογα με τη φύση του παραπόνου. Το μέλος του Τμήματος εξετάζει το παράπονο σε συνεργασία με τον φοιτητή και προτείνει μία λύση. Στις περιπτώσεις όπου μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας της απευθείας επίλυσης, ο φοιτητής ενίσταται με την πρόταση επίλυσης ή η κατάσταση εξακολουθεί να είναι προβληματική, τότε μπορεί να υποβάλει εντός 30 ημερών από την ημέρα εμφάνισης του προβλήματος, γραπτώς το παράπονο του στον Ακαδημαϊκό του Σύμβουλο.

Στάδιο 2: Επίσημη Επίλυση.

Διαμεσολάβηση: Εξέταση του παραπόνου του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον Ακαδημαϊκό του Σύμβουλο. Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος εξετάζει το παράπονο σε συνεργασία με τον μεταπτυχιακό φοιτητή και προτείνει μία λύση. Στην κατεύθυνση αυτή, ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος, κατά την κρίση του, επικοινωνεί και με άλλα μέλη του Τμήματος με σκοπό να ζητήσει τη συνδρομή τους, ως άλλωστε εκ των καθηκόντων τους οφείλουν, στην επίλυση του προβλήματος.

Διοικητική εξέταση: Εξέταση του παραπόνου του φοιτητή από τον Πρόεδρο του Τμήματος. Στις περιπτώσεις που μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαμεσολάβησης του Ακαδημαϊκού Συμβούλου, ο φοιτητής ενίσταται για την επίλυση ή η κατάσταση εξακολουθεί να είναι προβληματική, τότε μπορεί να υποβάλλει γραπτώς το παράπονο του στην Γραμματεία, με παραλήπτη τον Πρόεδρο του Τμήματος, χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο Έντυπο Υποβολής Παραπόνων και Ενστάσεων που αναφέρει μεταξύ άλλων και τη διαδικασία ακρόασης και διαμεσολάβησης που ακολουθήθηκε. Ο Πρόεδρος του Τμήματος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για εξέταση/διερεύνηση του προβλήματος. Δύναται, ανάλογα με φύση του προβλήματος, να καλέσει σε ακρόαση τον φοιτητή και να ζητήσει τη συνδρομή οποιουδήποτε μέλους ή οργάνου του Τμήματος ή του Ιδρύματος ή να παραπέμψει το παράπονο στη Συνέλευση του Τμήματος.

Στις περιπτώσεις που ο Πρόεδρος παραπέμπει το παράπονο στη Συνέλευση Τμήματος, η απόφαση είναι οριστική και δεν δύναται ο φοιτητής να υποβάλλει ένσταση και να κάνει χρήση του τρίτου σταδίου της παρούσας διαδικασίας. Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και αναλόγως της φύσης του προβλήματος και του επείγοντος του θέματος, ενημερώνεται αρμοδίως ο φοιτητής για την έκβαση των ενεργειών που έχουν γίνει και τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί σχετικά με το παράπονο.

Στάδιο 3: Ένσταση και Οριστική Επανεξέταση προβλήματος/παραπόνου.

Ένσταση: Εξέταση ένστασης από τη Συνέλευση Τμήματος. Στις περιπτώσεις που μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διοικητικής εξέτασης του παραπόνου, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενίσταται για την επίλυση ή η κατάσταση εξακολουθεί να είναι προβληματική, τότε μπορεί να υποβάλλει εκ νέου γραπτώς το παράπονο του στη Συνέλευση του Τμήματος ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, μέσω πρωτοκόλλου, χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο Έντυπο Υποβολής Παραπόνων και Ενστάσεων που αναφέρει μεταξύ άλλων και τη διαδικασία ακρόασης, διαμεσολάβησης και διοικητικής εξέτασης που ακολουθήθηκε. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Πρόεδρος του Τμήματος έχει ήδη ζητήσει τη συνδρομή της Συνέλευσης Τμήματος στο στάδιο της Διοικητικής Εξέτασης, δεν δύναται ο φοιτητής να υποβάλλει ένσταση και να κάνει χρήση του παρόντος βήματος της διαδικασίας. Η απόφαση που θα ληφθεί από τη Συνέλευση Τμήματος είναι οριστική.

Άρθρο 23

Οδηγός Σπουδών Π.Μ.Σ.

Κάθε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών εκδίδει Οδηγό Σπουδών με σκοπό την ενημέρωση των μεταπτυχιακών φοιτητών για την λειτουργία του. Ο Οδηγός Σπουδών δύναται να περιλαμβάνει:

1. Γενικές Πληροφορίες καθώς και χρήσιμες ηλεκτρονικές πληροφορίες για το Ίδρυμα και το Τμήμα, ειδικότερα για διοικητικές υπηρεσίες ή συλλογικά όργανα που μπορεί να απευθυνθεί ο μεταπτυχιακός φοιτητής για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του.
2. Τον σκοπό, το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. καθώς και τα αποκτώμενα προσόντα μετά την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).
3. Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των ακαδημαϊκών εξαμήνων, των εξεταστικών περιόδων, των αργιών, των περιόδων παρουσιάσεων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και τυχόν άλλων υποχρεώσεων, όπως πρακτικής άσκησης, σεμιναρίων, συνεδρίων κ.ά.
4. Το πρόγραμμα μαθημάτων, τις ειδικεύσεις (εφόσον υφίστανται), τις πιστωτικές μονάδες, το διδακτικό προσωπικό, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών.
5. Την επίσημη γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
6. Τη διοίκηση του Π.Μ.Σ.
7. Βάσεις δεδομένων.
8. Χρήση Βιβλιοθήκης.
9. Υπηρεσίες προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 24

Οργάνωση εκπαιδευτικής διαδικασίας

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η απόφαση για ίδρυση για εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, συνοδεύεται με έκθεση που εμπεριέχει ανάλυση των μεθόδων της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως σύγχρονη, ασύγχρονη, μεικτό σύστημα (blended learning), το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, τις τυχόν μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών και το ψηφιακό υλικό αξιολόγησης, την υλικοτεχνική υποδομή του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) για την υποστήριξη προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τις ψηφιακές δεξιότητες του διδακτικού προσωπικού. Αν η εκπαιδευτική διαδικασία πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος δύναται να απασχολούνται σε Π.Μ.Σ., μόνο υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης των ελάχιστων υποχρεώσεων τους περί παροχής διδακτικού έργου. Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μελών Δ.Ε.Π. αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής.

Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Είναι η εκπαιδευτική μέθοδος μέσω τεχνολογικής διαμεσολάβησης (περιβάλλον τηλεδιάσκεψης) όπου διδασκων και διδασκόμενοι αλληλοεπιδρούν σε διαφορετικό χώρο, αλλά στον ίδιο χρόνο με δυνατότητα αμφίδρομης επικοινωνίας και διαμοίρασης πολυτροπικού περιεχομένου (διαφάνειες, video κ.λπ.) σε πραγματικό χρόνο.

Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Είναι η εκπαιδευτική μέθοδος μέσω ενός ολοκληρωμένου τεχνολογικού περιβάλλοντος (πλατφόρμα) ασύγχρονης εκπαίδευσης, όπου διδασκων και διδασκόμενοι αλληλεπιδρούν σε διαφορετικό χώρο και σε διαφορετικό χρόνο. Ειδικότερα πραγματοποιείται αλληλεπίδραση μεταξύ: διδάσκοντα - διδασκόμενου, διδασκόμενου - εκπαιδευτικού υλικού, διδασκόμενων.

Μεικτό σύστημα εκπαίδευσης (Blended Learning): Είναι η εκπαιδευτική μέθοδος που αναπτύσσει υπό παιδαγωγικές προϋποθέσεις μέσα από τον συνδυασμό της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (σύγχρονης ή ασύγχρονης) με τη διά ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία.

Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύναται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών με φυσική παρουσία.

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

σης, ακόμη και σε Π.Μ.Σ. που δεν έχουν συμπεριλάβει τη δυνατότητα αυτή στην απόφαση ίδρυσής τους, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του Α.Π.Θ. για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Α.Π.Θ.

Άρθρο 25

Πρόγραμμα ανταλλαγής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δύνανται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Τα Π.Μ.Σ. μπορούν να παρακολουθήσουν και φοιτητές από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες του Α.Π.Θ.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να επιλέξουν έως δύο (2) μαθήματα επιλογής από άλλο Π.Μ.Σ του Α.Π.Θ. ή άλλων Α.Ε.Ι., εφόσον το επιτρέπουν ο κανονισμοί των Προγραμμάτων και τα αρμόδια όργανα.

Άρθρο 26

Παράλληλη φοίτηση

Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., εφόσον δεν το απαγορεύει ο Κανονισμός του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 27

Ιστοσελίδα Π.Μ.Σ.

Κάθε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών οφείλει να δημιουργήσει ιστοσελίδα στην ελληνική και στην

αγγλική γλώσσα ή και σε άλλη γλώσσα προσφέρεται το Πρόγραμμα. Στην ιστοσελίδα, η οποία ανανεώνεται συνεχώς, παρέχονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την οργάνωση και τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 28

Λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ίδιου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος για διαγραφή του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή- η Συνέλευση του οικείου Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παράβασεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 29

Τελικές και μεταβατικές ρυθμίσεις

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από την σχετική νομοθεσία ή τον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις συλλογικών οργάνων, με τροποποίηση του Κανονισμού και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 19 Ιουνίου 2023

Ο Πρύτανης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΒΑΙΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

